

Rundt om Thy

Telefon 99199300 Fax 99199408 E-mail thisted@nordjyske.dk

Adresse Sydhavnsvej 5, 7700 Thisted

» Der kunne godt komme nogle unge herover, så vi kunne være forargede over dem.

HENRIK MØRCH, formand for Egholms Venner

Det lokker ikke egholmerne at blive landfaste.

Aldrig om søndagen.

Egholmsk trafik kaos.

Egholm - mens vi venter

FORBINDELSE: Livet går videre for egholmerne, selv om de er havnet i en tidslomme mellem en beslutning om, at den næste Limfjordsforbindelse skal gå via deres ø, og at Folketinget ikke har sat penge af til at bygge den.

Af Claus Smidstrup
og Torben Hansen (foto)
claus.smidstrup@nordjyske.dk

EGHOLM: Det er surt at se færgen sejle af sted, mens man står på landgangsbroen, men det er alligevel til at bære sådan en stille vintermorgen med bleg sol over Limfjorden. Man kan stå helt stille og se det sjældne sollys både over og under skyen, følge en kajakroer, der stille skyder sig hen over vandet eller studere byens profil. Og når de to egholmere, der venter ovre på øen, tager forsinkelsen med ophøjet ro. En misset færgeafgang er et grundvilkår for øboere, og i øvrigt sparer de gerne deres irritation til de politikere, der har besluttet sig for, at "den tredje Limfjordsforbindelse" skal føres over Egholm.

Dertil kommer, at en halv times pause, selv om den er ufrivillig, næppe er den dårligste bagage på turen til øen, der nok ligger tæt på byen, men er så fredelig, at selv gæssene i vandkanten synes at skelne mellem farer og forstyrrelser. De to egholmere, formanden for Egholm Samråd, Ove Axelsen, og formanden for Egholms Venner, Henrik Mørch, har brugt deres halve time til at nå en kop kaffe hjemme hos Ove, inden de kommer den næste færge i møde for at fortælle om en anden - og meget større - tidslomme. Om hvordan øen og dens beboere tackler, at beslutningen om at den næste motorvej over fjorden skal gå ad Egholm ikke er fulgt op med penge til at bygge den for.

- Vi tror ikke på, at den kommer, men det er da

Formanden for Egholm Samråd, Ove Axelsen, mener, at indskrænkninger i færgedriften betyder afvikling af øen. Foto: Laura Guldhammer.

træls, at beslutningen er truffet, siger Ove Axelsen, der gerne vil have Henrik Mørch med til at fortælle - ikke så meget, fordi han er næstformand i samrådet, som fordi han ved meget om motorvejsplanerne. Det er blevet emnet, egholmerne snakker med pressen om.

Fornuftens råden

Inden vi når til Ove Axelsens gård standser Henrik Mørch sin bil lige dér, hvor motorvejen er tænkt at skulle skære gennem øen, og med sine tre meter i højden komme til at rage op på den flade ø.

Ventetiden ved færgen var trods alt kun en halv time, så der er stadig kaffe på kan-

den, da vi sætter os om spisebordet i stuen. Hans kone, Anne Kathrine, kommer alligevel med en ekstra kande og sætter sig ned. De tre egholmere tror, som de siger, at fornuften vil sejre. Henrik Mørch drager ganske vist paralleller til den midtjyske motorvej, der blev anlagt gennem natur, som mange gerne havde set bevaret, men tror ikke, det går så galt her.

De tre øboere har mange argumenter for, hvorfor den næste Limfjordsforbindelse ikke skal gå via Egholm, og de kan dem på fingrene. Strandtudser og knortegås med lyse bugpartier kommer snart til live, og der er

en vis tiltro til, at alene disse truede dyrearter kan standse vej-projektet.

- Men det var da bedre, hvis det var fornuften, der sejrede, mener Anne Kathrine Axelsen.

Og de tre egholmere synes ikke, det er fornuften, der præger den løsning, der er lagt op til. De synes, den er for dyr. At den vil gøre alt for meget skade. De morer sig lidt over, at tanken om den vestlige limfjordsforbindelse er tænkt tilbage i 1950'erne.

Peger på, at den aldrig vil kunne komme til at aflaste E45. Mener at det er meget bedre at forbinde E39 med Østhavnen i Aalborg. Det er

blot nogle af emnerne, der optager egholmerne i ventetiden.

Mens Egholm venter

Men der sker også andet på Egholm, hvor livet - ventetid eller ej - går videre.

- Vi trives da. Egholm er et dejligt sted at være, siger Ove Axelsen. Der smiles og nikkles.

De kan godt lide at bo på deres ø. Anne Katrine Axelsen har altid boet der, og det er vist flere end 30 år siden, at hun hentede sin Ove dertil. Henrik Mørch er født på øen, boede en årrække på fastlandet, men flyttede tilbage, da hans søster ikke længere ville beholde føde-

hjemmet. Først var det med tanke om at gøre det til et sommerhus, men hans hustru syntes godt om tanken om at bo der fast, så det endte med, at de byggede et nyt hus.

- Og jeg vidste jo, hvordan her er, smiler Henrik Mørch.

Rundt på Egholm

Efter kaffen viser han rundt på øen, ved hvor meget, vi kan nå, inden færgen kommer, og at der ikke er meget at nå.

Der er stenmilen, der er rejst af ham færingen, der fandt ud af, at hans slægt og en god bid af alle færing, kan regne sig tilbage Egholm. Der er byen. Postkassen, der tømmes en gang om dagen undtagen søndag. Der er den store gård, der ejes af Holger Thomsen, øens store jordbesidder. Henrik Mørch er fortørnet over, at han kører spildevandsslam ud på øen, selv om det sker efter reglerne, men forsikrer, at der ikke er større uoverensstemmelser på øen, end at man kan tale om dem.

De små 50 egholmere ses i forskellige sammenhænge, som man nu har lyst til. Der er en årlig udflugt, der er en spiseklub og konerne på Egholm har en sangklub, hvor man blandt andet også synger. Der er den lille butik, der sælger til turisterne, der er restaurant Kronborg, der har åben om sommeren, kommunens hus, man kan leje, men der er først og fremmest færgen. Det er dér, man mødes og falder i snak.

Nogle at brokke sig over

Rundt om spisebordet faldt snakken også om de problemstillinger, der gælder for Egholm såvel som mange

» Der kunne godt bo 10 mere herovre. Vi vil gerne være 60.

OVE AXELSEN, formand for Egholm Samråd

Egholmsk landsmandsliv.

Mange siger, de godt kunne tænke sig at bo på Egholm, men det bliver næsten altid ved snakken.

Egholm er ikke kun for færinges.

Egholmerne håber på dyreliv og natur kan stoppe motorvejsbyggeri, hvis ikke fornuften kan.

Resterne af Statsbroen, som man gerne ser afløst af en ny bådebro.

andre danske småøer, som Ove Axelsen netop har været til møde med. Det kniber med at opretholde befolkningstallet, når ø-familiernes børn flytter hjemmefra.

Ove Axelsen forestiller sig, at kommunen gav lov til at udstykke et mindre område til boliger, så man lettere kunne bosætte sig på øen.

- Der kunne godt bo 10 mere herovre. Vi vil gerne være 60, siger han, og Henrik Mørch smiler:

- Der kunne godt komme nogle unge herover, så vi kunne være forargede over dem.

Det bliver ved snakken

Egholmerne hører ofte bemærkninger fra besøgende - der kommer 50.000 om året - som siger, at her kunne de godt tænke sig at bo, men

det bliver næsten altid ved snakken. Det er besværligt at bo på en ø, hvor man er afhængig af at skulle til fastlandet, hvad enten det er for at handle, gå i skole eller arbejde.

Rundt om bordet er holdningen, at Aalborg Kommune er i færd med at gøre det ekstra svært. Varslinger om færre afgangstider gør ondt, især at man vil spare de sene afgang væk.

- Hvis man skal med den sidste færge klokken 22 er det begrænset, hvad man kan deltage i, siger Henrik Mørch, der selv omtrent vinker farvel til øvetimerne med orkesterkammeraterne i Asaa, og ridser op, hvad andre øboere må opgive. Dans for eksempel.

Egholmerne har indrettet sig efter at skulle nå færgen

23.15.

- På mange måder er vi rigtig glade for at være en del af 9000 Aalborg, som det er nu kan vi deltage i rigtigt meget, siger Ove Axelsen.

Frygter færre afgange

Generelt frygter han, at kommunen med besparelsen vil gøre det mindre attraktivt at bo på øen, og det passer fint ind i den konspirationsteori, som man bordet rundt gerne udvikler på.

Den går ud på, at myndighederne, kommunen, lufthavnen alle arbejder sammen for at gøre det surt for Egholm. Det er mest for sjov, men ikke kun. Det er jo for eksempel påfaldende, synes man, at kommunen sparer på færgen netop nu, når man har fået statspenge til at drive færgen for, og at man ikke

vil vedligeholde eller afmærke, de stier, som turisterne går ad. Og det er blot noget af det, der kan være med til at begrænse antallet af både turister og fastboende, så der er færre til at protestere, når motorvejsbyggeriet en dag igen måtte blive aktuelt.

Selv kunne egholmerne godt tænke sig, at der kom endnu flere turister.

- Det er hyggeligt, når de går her, synes Anne Katrine Axelsen. De andre smiler og siger:

- Og det er dejligt, at der kommer nogen, der kan være med til at betale for færger.

Faktisk er det noget irriterende over, at Aalborg Kommune lagde sig fast på en så dyr færgeløsning, så øen i dag besejles af en færge, der ofte er alt for stor, og som ko-

ster 1,5 million kroner årligt bare i renteudgifter. Alligevel siger Ove Axelsen:

- Vi vil hellere have taktstigninger end færre afgange. Hvis de skærer i fartplanen, så dør øen.

En af øens historier

Dysterheden bekæmpes med en god portion humor, og altså en lille forhåbning om, at fornuften vil sejre.

På mange måder har man et godt forhold til Aalborg Kommune. Det er nemt at få både forvaltning og politikere i tale. Ove Axelsen smiler:

- Det er så sværere at få dem til at lytte til, hvad vi siger, eller i hvert fald at gøre, som vi gerne vil. Øboerne nåede for eksempel aldrig til enighed om øens fremtid med den tidligere teknik- og miljørådmand Mariann Nør-

gaard. Hun er en af de ivrigste fortalere for den såkaldt vestlige forbindelse, og det har hun selvfølgelig lov til, nikkede der rundt om bordet.

- Alle må have deres egen mening, og vi var da på "hejsa", med hende, nævner samrådsformanden.

Hvis øboerne kunne få politikerne rigtigt i tale, så ønsker de sig - udover aflysningen af motorvejen og besparelser på færgedriften - især en jollehavn eller bare en bådebro. Det vil gøre det muligt selv at sejle til og fra øen, og formentlig også tiltrække turister.

- Vi er den eneste danske små-ø uden en bådebro, siger Henrik Mørch, og bordet fortæller én af øens historier. Den om dengang, da de rev daværende rådmænd Henrik Thomsen (SF) i næsen, at det i kommunens planer fremgår, at der skal være en jollehavn på Egholm, og at han svarede:

- Men står der noget om hvornår?

Man hygger sig om den gamle historie. Ove Axelsen siger, at det ikke nytter at gå og hidse sig op, og siger med tanke på den motorvej, de mener, vil ødelægge øen:

- Tiden arbejder nok i vores retning.

Tilbage til travlheden

Og så var det, at vi skulle af sted på rundtur og til færger.

Når man ser ind mod land oplever man, hvor flad Egholm er. Man kan nemlig ikke se vand imellem ø og fastland. Vi nåede også omkring juletræet, kommunen har sat op. Før i tiden blev der hængt lys op i øens største grantræ, men det lavede en vis rådmænd om på, mener i hvert fald egholmerne. Lige før færgeløjet sender Henrik Mørchs bil signal om, at nogen gerne vil på fastlandet, og færgen sætter af sted. Solen er nået højere på himlen, så fjorden tager sig anderledes ud. Der er knap tid til at nyde det, inden man er inde i travlheden igen.